

և ժողովուրդը անպատճառ և առանց ամենևին
հակառակութեան : Պաշտօնէայտ պէտքովն :
« Ի Բանթոն , 'ի 21 աւուր լուսնի իջամի թա-
քուանկայ (որ է 18 մարտի 1846) » :

Հ . Պ

Հոռմ Կաղպին Վիճակագրութիւնը :

ՆՈՐԸՆՏԻՐ սրբազան պապը Պիոս
Թ փափաք մը ցըցուցեր է Հոռմ քաղ-
քին ճիշդ վիճակագրութիւնն իմա-
նալու . ուստի մէկէն գրեր են ու ի-
րեն առջևը դրեր են : Ին վիճակա-
գրութեան կը տեսնուի որ Հոռմի
բնակիչները աս տարի 170,199 հոգի
են , որ 1837ին 156,552 հոգի են ե-
ղեր : Իսոնց մէջ 41 եպիսկոպոս կայ ,
1533 քահանայ , 2815 կրօնաւոր , 1472
կուսան , 520 կղերիկոս , 10,000¹ չափ
հրեայ , 350 այլև այլ աղանդի մար-
դիկ :

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Սորաբնի խահուէի խանութը :

ՍՈՒՐԱԹ քաղաքը խահուէի խա-
նութ մը կար , ուր շատ օտարական-
ներ կ'եսօրուրնէ վերջը կը ժողովուէին :
() որ մը պարսիկ կարգացող² մը եկաւ
հոն , որ թէպէտ իր բոլոր կեանքը
հաւատքի վրայ բաներ գրելով անցու-
ցած էր , բայց դեռ չէր հաւտար թէ
Իստուած կայ : Իստուած ինչ է ,
կ'ըսէր , ուսկից եղեր է , ո՞վ զինքը
ստեղծեր է , ո՞ւր է ինքը : Թէ որ
մարմին է՝ պէտք էր որ տեսնուէր ,
թէ որ հոգի է՝ լաւ մտածող ու ար-
դար սիտի ըլլար , և պիտի չժողուր
որ երկրիս վրայ այսչափ թշուառ մար-
դիկ ըլլային : Եւ թէ որ այսպէս ըլ-
լար , ես ալ այսչափ ատեն իրեն ծա-
ռայելէս ետեւ՝ հիմա Սպահանի մէջ
դենպէտ¹ կ'ըլլայի , ու չէի ստիպուէր

¹ Ենի :

² Ենի-Բալա :

այնչափ մարդիկ լուսաւորելէս վերջը
աս կերպով Պարսկաստանէն փախչե-
լու . ուստի ես կ'ըսեմ թէ Իստուած
չկայ : Իսանկով աս խեղճ վարժապե-
տը իր փառասիրութեամբը ուզելով
ամենայն արարածոց Իրարչին խելք
հասցընել , իր խելքը կորսնցուցեր
էր , և փոխանակ ըսելու թէ ես խելք
չունիմ՝ միտքը դրեր էր թէ աշխարհ-
քըս կառավարող իմաստութիւն մը
չկայ : Իս մարդը Վաֆրաստանցի
գերի մը ունէր՝ գրեթէ բոլորովին
մերկ , որ խահուէին դրանք քովը թռ-
ղուցեր էր . իսկ ինքը ներսը փառաւոր
բազմոցի վրայնստած ափիոն կը խմէր :
Եւ երբոր աս ըմպելիքէն գլուխը լաւ
մը տաքցաւ , դարձաւ իր ծառային՝
որ արեւուն մէջ քարի մը վրայ նստած՝
մարմնոյն վրայէն ճանճերը կը քշէր , ու
ըսաւ . « Խեղճ սեռուկ , դուն կը հաւ-
տաս թէ Իստուած կայ : — Իսոր ո՞վ
կը տարակուսի , , , ըսաւ Վաֆրաս-
տանցին , և մէջքը պըլլած պատըռտած
քուրջին մէջէն փայտէ արձան մը
հանելով՝ ըսաւ . « Իհա քանի որ աշ-
խարհք եկեր եմ , զիս պահող աս-
տուածս աս է . և ասիկայ ան ծառին
ճիւղէն շինած է՝ որ մենք մեր երկիրը
կը պաշտենք , , , Խահուէին մէջ եղող-
ները շատ զարմացան՝ թէ գերիին
տուած պատասխանին և թէ իրեն
տիրոջը ըրած հարցմունքին վրայ :

Ին ատեն պրահմանին մէկը կուրծ-
քը տնկած՝ բարկանալով ըսաւ . « Ին-
խելք մարդ , դուն քու աստուածդ
գօտիդ մէջ կը պահես . գիտցիր որ
Պրահմայէն զատ աստուած չկայ , որ
աս աշխարհքս ստեղծեր է , և իր տա-
ճարները Վանգէս գետին եզերքները
կանգնած են : Իիայն պրահմաններն
են անոր քուրմերը , և իրեն մասնա-
ւոր պաշտպանութիւն 120,000 տա-
րիկէն 'ի վեր է որ թէ և Հնդկաստան
շատ անգամայլեայլ խռովութիւննե-
րով ոտքի տակ ցնաց , բայց պրահման-
ները ինչուան հիմա կը դիմանան , , :

Իս ըսելուն չմնաց , անդիէն Հրեայ
մը ելաւ ու ըսաւ . « Իսկ ինչպէս կ'ը